

Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik okul yöneticilerinin görüşleri

İfaket Yurdakul¹, Pınar Kaya², Alev Gökoğlan³, Hakan Altay⁴

DOI 10.5281/zenodo.10546873

Özet

Bu araştırmanın amacı, eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik okul yöneticilerinin görüşlerini incelemektir. Bu çalışmada nitel yöntem tercih edilmiş olup durum çalışması deseni tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 16 okul yöneticisinden oluşturmuştur. Çalışma grubu, kolayda örnekleme kullanılarak seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan açık uçlu sorulardan oluşan bir yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler, katılımcılar ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleştirilmiştir. Çalışma verileri temalar ve kodlar vasıtası ile içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, okul yöneticilerinin yenilikçi eğitim stratejileri, öğretmen profesyonel gelişimi ve paylaşım ile öğrenci odaklı yaklaşımlar ve destek temaları altında ele alınmıştır. Öğretmen iş birliği ve fikir alışverişi kapsamında toplantılar, iş birliği ve paylaşım önemli bulunurken, profesyonel gelişim ve liderlik temasında teknoloji, liderlik ve öğrenci odaklı yaklaşımlar vurgulanmıştır. Son olarak, eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı olması için gereken kaynaklar ve destek, teknoloji ve finansal destek ile iş birliği ve destek sistemleri temaları altında ele alınmıştır. Bu bağlamda, teknoloji ve finansal destek altında altyapı güçlendirmesi ve özelleştirilmiş eğitim materyalleri gibi unsurlar öne çıkarken, iş birliği ve destek sistemleri temasında öğretmenler arası iş birliği, öğrenci odaklı değerlendirme ve velilerle iş birliği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: eğitim, yenilikçi yaklaşım, okul müdürü

School administrators' views on the development of innovative approaches in education

Abstract

This study aims to examine school administrators' views on the development of innovative approaches in education. A qualitative method was preferred in this research, and it was designed in a case study design. The study group consisted of 16 school administrators. The study group was selected using convenience sampling. A semi-structured interview form consisting of open-ended questions created by the researchers was used as a data collection tool. The interviews were conducted face-to-face with the participants. The study data were analysed by content analysis through themes and codes. According to the study results, school administrators' innovative educational strategies were discussed under the themes of teacher professional development and sharing and student-oriented approaches and support. While meetings, collaboration and sharing were considered necessary within the scope of teacher collaboration and idea exchange, technology, leadership and student-oriented approaches were emphasised in the theme of professional development and leadership. Finally, the resources and support required for the success of innovative educational practices were discussed under the themes of technology, financial support, collaboration, and support systems. In this context, elements such as infrastructure strengthening and customised educational materials were highlighted under technology and financial support, while under the theme of collaboration and support systems, collaboration among teachers, student-focused assessment and collaboration with parents were emphasised.

Keywords: education, innovative approach, school principal

¹ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, ifaketyurdakul@hotmail.com

² Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, pinnarkaya@gmail.com

³ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, alevgokoglan@gmail.com

⁴ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, altayhakan@hotmail.com

Giriş

Latince "innovatus" kelimesinden gelen "inovasyon" terimi, Türk Dil Kurumu sözlüğünde açıkça "yenilik" olarak tanımlanmaktadır. İnovasyon, değişen koşullara uyum sağlamak amacıyla toplumsal, kültürel ve yönetsel bağlamlarda yeni yaklaşımların uygulanması anlamına gelmektedir (TDK, 2014). "İnovasyon" terimi, özellikle kullanım bağlamına bağlı olarak çeşitli yorumlara sahip olabilir. Yıllar boyunca çeşitli öğretim yöntemleriyle yapılan kapsamlı denemeler göz önünde bulundurulduğunda, eğitimde inovasyon kavramının eğitim uygulamalarının başlangıcından beri var olduğunu söylemek doğru olacaktır (Kurtuluş, 2012). Dünya çapındaki reformcular, 21. yüzyılda gençlerin eğitimde iyileştirmelere ihtiyaç duyduğunu ileri sürmektedir (Benavides, vd., 2020). Şiddetli küresel ekonomik rekabet ve bilgi toplumlarının artan teknik gereksinimleri göz önüne alındığında, geleneksel endüstriyel ve kırsal sosyoekonomik okul modelleri, tüm öğrencilerin başarıya ulaşması için eşit fırsat sunmakta yetersiz kalmaktadır. Uluslarının ekonomik rekabet gücünü artırmak isteyen politikacılar, küresel ekonomide başarı için gerekli bilgi ve becerileri geliştirmek üzere yaratıcı eğitim sistemlerine giderek daha fazla odaklanmaktadır (Kurtuluş, 2012). İnovasyon, bireylere günlük görevlerini yerine getirebilmeleri ve inovasyon olmaksızın ulaşılamayacak çeşitli sorunları ele alabilmeleri için alternatif araçlar ve yöntemler sağlamaktadır. Bununla birlikte, teknoloji gibi yeni kültürün getirdiği araçlar sadece avantaj sağlamakla kalmaz, aynı zamanda öğretmenin davranışlarına dolaylı sınırlamalar da getirir (Wertsch, 1998). Bu yeni kültürel araçları sınıf etkinliklerine entegre etmek, öğretmenin iş akışına bir yük getirir. Bu çatışmayı ele almak için eğitimciler, bir göreve yönelik geleneksel ve çağdaş yaklaşımlar hakkında tartışmalara girerek ve ardından sonuçları öğretim yöntemlerine dahil ederek bu fırsattan yararlanırlar (Bruce, Peyton ve Batson, 1993). Eğitimde inovasyon iki önemli faktör tarafından yönlendirilir (Westera, 2005). İlk olarak, eğitim sürekli evrim geçiren bir kültürde dönüşüm geçirmelidir. Akademik kurumlar, hızla değişen toplumsal gereksinimlere ayak uydurabilmek için müfredatlarını güncellemelidir. Ayrıca, diğer eğitim kurumlarıyla etkin bir şekilde mücadele edebilmek için yenilikçiliği benimsemek şarttır. Öğrencileri yeterince eğitebilmek için, eğitim sistemi içindeki iç süreçleri daha verimli, etkili ve uygun maliyetli olacak şekilde optimize etmek şarttır (Westera, 2005). Bir yandan merkezinde insanın yer aldığı toplumun evrimi ve dönüşümü, diğer yandan ekonomi ve bilgi tarafından yönlendirilen teknolojik ilerlemeler, inovasyonun eğitim için gerekli olduğunu ve geçmişten günümüze uzanan yaşamın içsel bir yönü olduğunu göstermektedir.

Eğitimde inovasyon söz konusu olduğunda, farklı bakış açılarına erişebilme, yeni fikirleri ortaya çıkarabilme ve mevcut zorluklara çözümler sunabilme becerisine sahip olmak çok önemlidir. Uluslar, küresel rekabette başarı standartlarını yükseltmek ve teknik, bilimsel ve sosyal dönüşümlere uyum sağlamak için inovasyon alanındaki çabalarını hızlandırmalıdır. Bu yoğun rekabet, TIMSS ve PISA gibi küresel değerlendirmeler aracılığıyla eğitim alanında da kendini göstermektedir. OECD tarafından yönetilen sınavlar, değişen küresel ekonomik koşullara uyum sağlamak için gereken belirli yeterliliklerin değerlendirilmesinde çok önemli bir etkiye sahiptir. Bu sınavlar, ülkelerin uluslararası rekabet gücü ve ekonomilerini yönlendirecek beşeri sermaye açısından sıralamaları hakkında fikir vermektedir (Buyruk, 2018). Eğitimde inovasyon ve reform kavramları bazen birbirinin yerine kullanılmakta ve bu da terimlerin yanlış anlaşılmasına yol açmaktadır. Ancak bunun yanlış bir kullanım olduğunu belirtmek önemlidir. Sack (2008), reform ve inovasyon arasındaki farkı daha iyi açıklamak için iki argüman sunmaktadır. Reformlar, yeniliklerin aksine, genellikle kurumsal veya ulusal düzeyde üst düzey yönetim tarafından başlatılır ve eğitim yeniliklerinden daha geniş bir alanı kapsar. Reformlar,

sistem genelinde kapsamlı değişikliklere yol açmak amacıyla merkezi düzeyde formüle edilirken, yenilikler eğitim sisteminin tek bir unsurunda güncellemeler sağlamak amacıyla daha küçük ölçekte stratejize edilir. Basitçe ifade etmek gerekirse reform, yeniliğin geniş çapta uygulanması ile eş anlamlıdır. İçinde bulunduğumuz hızlı gelişmeler çağında, eğitim sisteminin ekonomik ve teknik büyümeden ayrı görülmesi ya da bunların etkisinin göz ardı edilmesi önemli bir eksiklik olacaktır. İnovasyon konusu, modern tekniklerin ve teknolojik ilerlemelerin eğitime dahil edilmesiyle bağlantılı olarak incelenmiştir. Teknolojinin dinamik kullanımı ve eğitim faaliyetlerindeki çağdaş gelişmeler eğitimde inovasyonu kolaylaştırmaktadır. Bununla birlikte, eğitim teknolojileri için oluşturulan materyaller genellikle öğrencilerin ve öğretmenlerin özel gereksinimlerini dikkate almamaktadır. Sonuç olarak, bu alanda yapılan araştırmalar, eğitim teknolojilerinin eğitimde yeniliği etkili bir şekilde sağlamadığını göstermektedir (Aşkar, 2003).

Bentley (2008) tarafından özetlendiği üzere, eğitimde inovasyonun kaynakları üç ana grupta toplanabilir ve kendi niteliklerine göre incelenebilir.

- İnovasyon, farklı motivasyonlarla hareket eden okullar arasındaki rekabet ve çekişmeden doğar.
- Yenilik, eğitim araştırmaları yoluyla elde edilen mevcut gerçeklerin kullanımından doğar. Yeni elde edilen bilgiler, sonuçların yeniden değerlendirilmesini ve programın revize edilmesini sağlar.
- İnovasyon, öğrenci istekleri ile öğretmen beklentilerinin yakınlaşmasından doğar ve bu iki taraf arasındaki karşılıklı ilişki ile kolaylaştırılır.

Eğitim sistemi, ölçme ve değerlendirme standartları söz konusu olmadığı sürece evrensel olarak uygulanabilir olması mümkün olmayan farklı ve istisnai bir sistemdir. Politika yapıcılar genellikle eğitim sektörlerini okullara teknoloji odaklı ürün ve hizmet sağlayan tedarikçiler olarak görmektedir (Asbari, vd., 2020). Bu nedenle, eğitim alanındaki yeniliklerin okulların içinde bulunduğu bağlamı da değiştirdiğinin farkında olmaları çok önemlidir. Teknolojik gelişmeler, okulları ve diğer öğrenme ortamlarını hem dijital alan hem de fiziksel ve sosyal çevre dahil olmak üzere dış dünyayla ilişkilendirmek için bir araç olarak hizmet eder. Aynı zamanda, yenilikçi fikirleri, bakış açıları ve istekleri sistem için daha umut verici bir çağ başlatma potansiyeline sahip olduğundan, yeni aktörleri ve paydaşları eğitim sistemine dahil etmek zorunludur (OECD, 2016). İnovasyon, eşitsizliğin ele alınmasında kilit bir odak noktası olarak görülebilir. Birleşmiş Milletler tarafından Milenyum Projesi kapsamında yürütülen araştırmalar, çevre ve sağlık alanlarında ilerleme kaydedebilmek için teknoloji, bilim, araştırma ve inovasyon alanlarında başarılı bir politikaya ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır. İnovasyon politikalarının etkinliği ve herhangi bir engelin bulunmaması, cinsiyet eşitsizliği ve diğer birçok eşitsizlik biçiminin ele alınmasında, eğitim ve eğitim girişimlerinin iyileştirilmesinde, refah koşullarında somut gelişmeler sağlanmasında ve benzer zorlukların ele alınmasında önemli ilerlemelerin arkasındaki itici güç olacaktır (Elçi, 2009). Eğitimde inovasyon, çeşitli yönleri ve bileşenleri de dahil olmak üzere tüm eğitim sisteminin modernize edilmesini içerir. Eğitime yeni bir yaklaşım benimsenmesini, programların gelişen ihtiyaçlara uygun hale getirilmesini ve mevcut talepleri karşılayacak yeni yöntemlerin uygulanmasını gerektirir. Bu süreç aynı zamanda, etkili olmamalarına rağmen hala kullanılmakta olan eski uygulamalara alternatiflerin belirlenmesini ve araştırılmasını da içerir (Kumari, vd., 2019).

Okul yöneticilerinin eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik görüşlerinin alınması büyük bir öneme sahiptir. Bu yöneticiler, okulun genel stratejik yönlendirmesini

belirlemede kilit bir role sahiptir ve eğitimdeki yeniliklere yönelik vizyonu oluşturarak hedefleri belirleme konusunda rehberlik yaparlar. Ayrıca, öğretmen ve öğrenci ihtiyaçlarına duyarlılık, bu yöneticilerin görüşlerinin değerini arttıran bir diğer önemli faktördür. Eğitim programlarının etkili bir şekilde geliştirilmesi için, okul yöneticilerinin öğretmen ve öğrenci gereksinimlerini anlamaları ve bu doğrultuda stratejiler belirlemeleri gerekmektedir. Bunun yanı sıra, kaynak tahsisi konusunda da okul yöneticilerinin görüşleri belirleyici bir rol oynar (Mukhamedov, vd., 2020). Bütçe ve kaynakların etkili bir şekilde kullanılması, eğitimdeki yenilikçi yaklaşımların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesini sağlar. Ayrıca, okul yöneticilerinin açık iletişim ve topluluk katılımı konusundaki çabaları, eğitimdeki yeniliklerin toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygun şekilde şekillenmesine olanak tanır. Bu, topluluk üyelerini sürece dahil ederek, katılım ve destek düzeyini artırabilir. Öğretmen motivasyonu da okul yöneticilerinin eğitimdeki yenilikçi yaklaşımlara dair tutumlarına bağlıdır. Yöneticilerin bu konudaki liderlik ve destekleri, öğretmenlerin yeniliklere aktif katılımını ve başarıyı artırabilir. Sonuç olarak, okul yöneticilerinin eğitimdeki yenilikçi yaklaşımlar konusundaki görüşleri, okulun genel başarısını ve rekabet gücünü artırmak için kritik bir rol oynar. Bu yöneticilerin vizyonu, stratejileri ve kaynak tahsisi konusundaki kararları, okulun eğitimdeki yeniliklere başarıyla adapte olmasını sağlayabilir.

Bu çalışmanın amacı eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik okul yöneticilerinin görüşlerini incelemektir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak, okul yöneticilerinin deneyim ve görüşleri nasıldır?
- Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına Okul yöneticilerinin uyguladıkları stratejiler nelerdir?
- Okul müdürlerine göre yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki yaklaşımlarını belirlemede öğretmenle iş birliği nasıl olmalıdır?
- Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar ve desteğe dair okul yöneticilerinin görüşleri nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın deseni

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması yaklaşımı kullanılmıştır. Durum çalışması, bağlamsal olarak karmaşık ve derinlemesine inceleme gerektiren konuları incelemek için kullanılan nitel bir araştırma metodolojisidir (Yin, 2013). Araştırmacılar, belirli bir durumu veya olayı anlamak ve aydınlatmak için kapsamlı bir inceleme yapar. Bu inceleme belirli bir yer, topluluk, kuruluş, olay veya süreçle sınırlıdır ve genellikle birçok veri kaynağına dayanır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacının hedefe yönelik sorular sorabildiği, ancak katılımcılara görüşlerini açıkça ifade etme özgürlüğü veren bir yöntem kullanır. Bu görüşmeler, katılımcıların duygularını, fikirlerini ve deneyimlerini yakalamak için idealdir ve konunun kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkıda bulunur.

Çalışma grubu

Araştırma grubu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında görev yapan 16 okul müdüründen oluşmaktadır. Okul müdürlerinden oluşan çalışma grubu, kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılanların demografik değişkenleri

Kod	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Erkek	Fen Bilimleri	35	8	Lisans
K2	Kadın	Türkçe	42	15	Yüksek Lisans
K3	Erkek	Matematik	28	4	Lisans
K4	Kadın	Sosyal Bilgiler	38	10	Yüksek Lisans
K5	Erkek	İngilizce	45	20	Lisans
K6	Kadın	Fen Bilimleri	30	5	Lisans
K7	Erkek	Türkçe	50	25	Lisans
K8	Kadın	Matematik	32	6	Lisans
K9	Erkek	Sosyal Bilgiler	40	12	Yüksek Lisans
K10	Kadın	İngilizce	33	7	Lisans
K11	Erkek	Fen Bilimleri	28	3	Lisans
K12	Kadın	Türkçe	37	18	Yüksek Lisans
K13	Erkek	Matematik	41	14	Lisans
K14	Kadın	Sosyal Bilgiler	29	5	Lisans
K15	Erkek	İngilizce	36	10	Lisans
K16	Erkek	Fen Bilimleri	44	22	Lisans

Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik okul yöneticilerinin görüşlerinin incelendiği bu çalışmada katılımcı profili Tablo 1’de sunulmuştur. İlk olarak cinsiyet değişkenine bakıldığında %56.25 (9 kişi) erkek, %43.75’i (7 Kişi) kadın olmak üzere toplam 16 kişiyle görüşülmüştür. Branş dağılımları çeşitlilik göstermekte olup, en fazla katılımcının "Fen Bilimleri" branşından (%31.25), en az katılımcının ise "Matematik" branşından (%12.5) olduğu gözlemlenmektedir.

Katılımcıların yaş dağılımı incelendiğinde, en genç katılımcının 28 yaşında, en yaşlı katılımcının ise 50 yaşında olduğu belirlenmiştir. Yaş grupları arasında dengeli bir dağılım olduğu söylenebilir. Kıdem açısından ise, katılımcıların çoğunluğunun 10 yıldan az kıdeme sahip olduğu (%56.25) görülmektedir. Son olarak öğrenim durumlarına göre katılımcıların 5’inin (%25) yüksek lisans derecesine, 11’inin (%75) lisans dercesine sahip olduğu görülmektedir.

Veri toplama araçları

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı kullanılmıştır. Bir durum deseni kullanılması nedeniyle, araştırmada veri toplamak için tercih edilen yöntem olarak görüşme yaklaşımı seçilmiştir. Görüşme yaklaşımı, araştırmacılara katılımcılarla etkileşim kurma, değişen koşullara uyum sağlama ve olguların ilk elden anlatımlarını ve yorumlarını ortaya çıkarma olanağı sağlar (Çepni, 2010; Yıldırım ve Şimşek, 2018). Yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulurken ilgili literatür kapsamlı bir şekilde incelenmiş ve uygun sorular geliştirilmiştir. Formun giriş bölümünde araştırmanın amacı, metodolojisi, süreci, katılımcı beklentileri, gönüllü katılımı ve etik kurallar özetlenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu 5 demografik soru ve 4 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Veri toplama aracının güvenilirliğini değerlendirmek için eğitim yönetimi ve politikası alanında üç uzmana, nitel araştırma alanında bir uzmana ve iki okul müdürüne danışılmıştır.

Verilerin toplanması

Çalışmanın verileri yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Görüşme öncesinde katılımcılarla iletişime geçilerek görüşmenin amacı net bir şekilde açıklanmış ve yaklaşık bir saat sürecek bir randevu ayarlamaları istenmiştir. Toplam 16 katılımcıyla tercihlerine uygun ortamlarda görüşmeler yapılmış ve bu görüşmelerden elde edilen veriler derhal yazıya dökülmüştür. Araştırma grubuyla yapılan görüşmelerde herhangi bir kayıt cihazı kullanılmamıştır. Kapsamlı ve ayrıntılı veri elde etmeyi amaçladığımız için görüşmelerin süresi 35 ila 120 dakika arasında değişmiştir. Katılımcılarla, öznel deneyimleri, nedenleri, mekanizmaları ve olgunun bileşenleri hakkındaki görüşlerini almak ve bakış açılarını derinlemesine değerlendirmek amacıyla kapsamlı bir şekilde görüşülmüştür.

Araştırmanın veri toplama prosedürleri aşağıdaki şekilde yürütülmüştür:

Bu çalışmada veri toplama sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacının önceden belirlenmiş soruları sorarken katılımcılara daha açık uçlu yanıtlar verme özgürlüğü tanınmasını içerir. Bu yöntem, katılımcılardan belirli konular üzerinde düşünmelerini ve deneyimlerini ve bakış açılarını ifade etmelerini isteyerek veri toplamayı içerir.

Veri toplama, projenin vaka çalışması tasarımına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı, katılımcılara önceden belirlenmiş bir dizi görüşme sorusu yönelmiş ve herhangi bir kısıtlama olmaksızın bu sorulara yanıt vermelerine izin vermiştir. Bu görüşmeler sırasında herhangi bir kayıt cihazı kullanılmamıştır; ancak oturumlar titizlikle not alınarak kaydedilmiştir.

Görüşme formunun başlangıç bölümünde katılımcılara araştırmanın amacı, metodolojisi, süreci, beklentiler, araştırmaya gönüllü katılımın önemi ve etik kurallara uyma gerekliliği hakkında bilgi verilmiştir. Bu aşamada katılımcılar usulüne uygun olarak bilgilendirilmiş ve çalışmaya dahil olmadan önce onayları alınmıştır.

Görüşme formunda toplam 6 açık uçlu soru bulunmaktadır. Katılımcılara, işlerinden memnuniyet düzeyleri, mesleklerinin toplumsal algısı, teşviklerin iş mutlulukları üzerindeki etkisi, kişisel gelişim beklentileri ve çalışma koşullarının iş memnuniyetleri üzerindeki etkisi gibi birçok konuda bakış açılarını açıkça paylaşma fırsatı verilmiştir. Açık uçlu soruların kullanılması, katılımcıların deneyimlerini ve fikirlerini kapsamlı bir şekilde ifade etmelerini sağlamıştır.

Veri toplama aşaması, araştırmacının katılımcıların farklı bakış açılarını ve deneyimlerini anlamak için çok yönlü bir yöntem kullanmasını sağlamıştır. Daha sonra bu veriler incelenmiş ve araştırmanın sonuçlarının şekillenmesinde rol oynamıştır.

Güvenilirlik ve geçerlilik

Nitel çalışmada geçerlilik, araştırmacının incelenen olguyu ne ölçüde doğru ve tarafsız bir şekilde açıkladığıyla ilgilidir. Çoğunlukla araştırma sonuçlarının kesinliği ile ilişkilidir. İç geçerlilik, bir araştırmacının seçtiği araç veya tekniği kullanarak analiz etmek istediği belirli verileri ne ölçüde doğru değerlendirebildiğini ifade eder (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Dış geçerlilik, seçilen veri toplama aracının benzer popülasyonlara uygulandığında ne ölçüde eşdeğer sonuçlar sağlayacağı ile ilgilidir. Bu çalışmada analizin iç geçerliliğini değerlendirmek için üç iç tutarlılık kontrolü gerçekleştirilmiştir. Bu kontroller, toplanan kategorilerin ve içeriklerin anlamlılığının yanı sıra araştırma materyalinin kategorizasyonunun uygunluğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Baş ve Akturan, (2017), bir araştırmanın iç güvenilirliğini artırmak için çeşitli yöntemler mevcuttur. Stratejilerden biri, veri analizinden elde edilen sonuçların başka bir araştırmacının sonuçlarıyla desteklenmesini içermektedir. Bu yaklaşım, araştırmanın

güvenilirliğini değerlendirmek için analitik süreç ve sonuçlar hakkında profesyonel bir görüş almayı içermektedir. İlk veriler tekrar gözden geçirilerek, bu aşamada yapılan görüşmeler doğrulanmış ve her aşamada oybirliği sağlanmıştır.

İç ve dış geçerliliği sağlamak için aşağıdaki prosedürlere uyulmuştur:

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu, soruların açık ve tutarlı olması sağlanarak hazırlanmıştır.

Görüşme formu uygulanmadan önce, soruların ve kelimelerin katılımcılar için anlaşılabilirliğini ve uygunluğunu sağlamak için bir ön test yapılmıştır.

Katılımcı Değişkenliğinin Muhasebeleştirilmesi: Katılımcı özelliklerindeki potansiyel farklılıklar ve bunların sonuçlar üzerindeki potansiyel etkileri kabul edilmiştir.

Katılımcı Seçimi: Katılımcılar, çalışmanın amaçlarına ve hedeflenen kitleye uygunluklarına göre dikkatlice seçilmiştir.

Kapsamlı ve Ayrıntılı Açıklamalar: Çalışmanın arka planı, katılımcılar ve veriler kesin ve eksiksiz bir şekilde açıklanmıştır.

Sonuçlar, diğer çalışmalardan veya karşılaştırılabilir durumlardan elde edilen bulgularla karşılaştırılarak dış geçerlilik sağlanarak bağlamsallaştırılmıştır. Bu, karşılaştırılabilir sonuçların farklı koşullarda görülebileceğini göstermektedir.

Veri analizi

Görüşmelerden elde edilen veriler, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi, elde edilen verilerin kavramsallaştırılması, ortaya çıkan kavramlara uygun olarak sistematik bir şekilde düzenlenmesi ve ardından verileri aydınlatan konunun tanımlanması, açıklanması ve kategorize edilmesi sürecini ifade eder. Esasen içerik analizi, benzer öğelerin belirli kavramlar ve konular temelinde kategorilere ayrılmasını ve daha sonra bunların okuyucu için tutarlı bir şekilde düzenlenmesini ve yorumlanmasını içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Ebeveynlerle yapılan görüşmelerden elde edilen kavramlar, tümevarım yaklaşımı kullanılarak içerik analizinde ayrı öğeler olarak kullanılmıştır. Her bir kavram kategorize edilirken bağlam alanları dikkate alınmıştır. Gruplama prosedürünün ardından, her grubun tematik temsiliyi belirlemek için bireysel gruplar ve cümle grupları bağımsız olarak incelenmiştir. Temalar daha sonra kodlar ve frekanslar kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu aşamasında katılımcılardan toplanan veriler içerik analizine tabi tutularak görüşme formunda bulunan sıralama ile verilmiştir.

Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak, okul yöneticilerinin deneyim ve görüşlerinin değerlendirilmesi

Eğitimde yeni yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak okul müdürlerinin görüşlerinin değerlendirildiği bu çalışmanın analiz bölümünde, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden toplanan veriler ele alınmıştır. Görüşme formundaki açık uçlu soruda, öğretmenlere “Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak, okul yöneticilerinin bu konudaki deneyim ve görüşleri nedir?” sorusu yöneltilmiş ve katılımcıların verdiği cevaplar tematik analize tabi tutulmuştur. Bu bağlamda, elde edilen temalar ve kodlar Tablo 2’de detaylı bir şekilde sunulmuştur.

Tablo 2. Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak, okul yöneticilerinin deneyim ve görüşlerine ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	Katılımcı	F
İhtiyaç Odaklı Projeler ve Uygulamalar	Kişiselleştirilmiş Eğitim Projeleri	K1, K5, K13, K16	4
	Profesyonel Gelişim Fırsatları	K2, K11, K14, K16	4
	Farklı öğrenme deneyimleri sunma	K1, K8, K10, K13	4
	Dijital beceriler kazandırma	K6, K14	2
Teknoloji ve İş Birliği Odaklı Yaklaşımlar	Teknoloji Tabanlı Öğrenme Araçları	K3, K6	2
	İş Birliği ve Paylaşım Kültürü	K4, K7, K9, K11	4
	Değerlendirme ve İyileştirme Süreçleri	K7,K12	2
	Velilerle İş Birliği	K15	1

Tablo 2 incelendiğinde; Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak, okul yöneticilerinin deneyim ve görüşlerinin; “ihtiyaç odaklı projeler ve uygulamalar ile teknoloji ve iş birliği odaklı yaklaşımlar” olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. İhtiyaçlarına odaklı projeler ve uygulamalar teması altında; “kişiselleştirilmiş eğitim projeleri, profesyonel gelişim fırsatları, farklı öğrenme deneyimleri sunma, Dijital beceriler kazandırma” olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesinde, okul yöneticilerinin deneyim ve görüşlerine yönelik olarak ihtiyaç odaklı projeler ve uygulamalar konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak, öğretmenlerimizin ve öğrencilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda projeler ve uygulamalar geliştirmekteyiz." (K1)

"Yenilikçi eğitim yöntemlerini desteklemek adına öğretmenlerimize düzenli olarak profesyonel gelişim fırsatları sağlıyoruz." (K2)

"Öğrencilerimizin farklı öğrenme stillerini dikkate alarak, öğrenme materyallerini çeşitlendiriyoruz." (K5)

"Eğitimde teknolojiyi entegre ederek sınıflarımızı interaktif hale getiriyor ve öğrencilerimizin dijital becerilerini geliştirmeye önem veriyoruz." (K6)

"Proje tabanlı öğrenmeye odaklanarak öğrencilerimizin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini güçlendirmeye çalışıyoruz." (K8)

"Sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerle öğrencilere farklı deneyimler sunarak öğrenmeyi daha ilgi çekici hale getiriyoruz." (K10)

"Öğrenci merkezli öğretim yöntemlerini benimseyerek öğrencilerin daha etkin bir şekilde katılımını sağlamaya çalışıyoruz." (K13)

"Okulumuzda öğrencilerin yaratıcılıklarını destekleyecek projeleri hayata geçirerek eğitimde fark yaratmaya çalışıyoruz." (K16)

Teknoloji ve iş birliği odaklı yaklaşımlar teması altında; “Teknoloji Tabanlı Öğrenme Araçları, İş Birliği ve Paylaşım Kültürü, Değerlendirme ve İyileştirme Süreçleri, Velilerle İş Birliği” olmak üzere üç kod bulunduğu görülmektedir. Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesinde, okul

yöneticilerinin deneyim ve görüşlerine yönelik olarak Teknoloji ve iş birliği odaklı yaklaşımlar konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Okulumuzda teknoloji tabanlı öğrenme araçlarını aktif bir şekilde kullanarak öğrenci motivasyonunu artırmaya çalışıyoruz." (K3)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek için öğretmenler arasında iş birliği ve paylaşımı özendirilen bir kültür oluşturuyoruz." (K4)

"Eğitimde teknolojiyi entegre ederek sınıflarımızı interaktif hale getiriyor ve öğrencilerimizin dijital becerilerini geliştirmeye önem veriyoruz." (K6)

"Eğitimde yenilikçi uygulamalar için öğretmenlerimizin geri bildirimlerine açık bir şekilde yaklaşıyor ve onların önerilerini değerlendiriyoruz." (K7)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için dış kaynakları etkili bir şekilde kullanıyoruz ve iş birlikleri kuruyoruz." (K9)

"Okulumuzda öğretmenler arasında mesleki deneyimlerini paylaşmalarını teşvik eden bir ortam oluşturuyoruz." (K11)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları değerlendirmek ve iyileştirmek için düzenli olarak ölçme ve değerlendirme süreçleri uyguluyoruz." (K12)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için velilerle iş birliği yapıyor ve onların geri bildirimlerine önem veriyoruz." (K15)

Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına Okul yöneticilerinin uyguladıkları stratejilerin değerlendirilmesi

Eğitimde yeni yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak okul müdürlerinin görüşlerinin değerlendirildiği bu çalışmanın analiz bölümünde, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden toplanan veriler ele alınmıştır. Görüşme formundaki açık uçlu soruda, öğretmenlere "Okul yöneticileri olarak, eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına hangi stratejileri uyguluyorsunuz?" sorusu yöneltilmiş ve katılımcıların verdiği cevaplar tematik analize tabi tutulmuştur. Bu bağlamda, elde edilen temalar ve kodlar Tablo 3'te detaylı bir şekilde sunulmuştur.

Tablo 3. Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına okul yöneticilerinin uyguladıkları stratejilerin değerlendirilmesi ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	Katılımcı	f
Öğretmenin	Yaratıcı Öğrenme Süreçleri	K3, K4, K11	3
Profesyonel	Paylaşım ve İş Birliği	K2, K7, K16	3
Gelişimi ve	Profesyonel Gelişim Fırsatları	K1, K6, K10, K12	4
Paylaşım	Değerlendirme ve Geri Bildirim	K8, K16	2
Öğrenci Odaklı	Katılım ve Motivasyon	K9, K13, K14	3
Yaklaşımlar ve	Bilim ve Teknoloji Yarışmaları	K5	1
Destek	Çeşitli Öğretim Materyalleri	K4, K9	2
	Bireysel Rehberlik ve Mentorluk	K5, K9, K11, K15	4

Tablo 3 incelendiğinde; Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına Okul yöneticilerinin uyguladıkları stratejilere dair görüşlerinin; "öğretmen profesyonel gelişimi

ve paylaşım, öğrenci odaklı yaklaşımlar ve destek” olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Öğretmen profesyonel gelişimi ve paylaşım teması altında; “kişiselleştirilmiş eğitim projeleri, profesyonel gelişim fırsatları, farklı öğrenme deneyimleri sunma, Dijital beceriler kazandırma” olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına uygulanan stratejilere yönelik olarak öğretmenin profesyonel gelişimi ve paylaşım konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Öğretmenlerimize düzenli olarak yenilikçi eğitim yöntemleri ve teknoloji kullanımı konusunda profesyonel gelişim fırsatları sunuyoruz." (K1)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek amacıyla öğretmenler arasında düzenli olarak paylaşım toplantıları düzenliyoruz, bu platformda öğretmenler deneyimlerini paylaşıyorlar." (K2)

"Okulumuzda öğrenci projelerine yönelik olarak öğretmenlere ek kaynak ve destek sağlayarak yaratıcı öğrenme süreçlerini destekliyoruz." (K3)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğrenci merkezli öğrenmeyi vurgulayan öğretim materyallerini ve ders planlarını teşvik ediyoruz." (K4)

"Eğitimde teknolojiyi etkili bir şekilde kullanabilmek için öğretmenlere düzenli olarak güncel teknoloji eğitimleri sağlıyoruz." (K6)

"Okulumuzda proje tabanlı öğrenme yöntemlerini desteklemek adına öğretmenler arasında iş birliğini teşvik eden ortamlar oluşturuyoruz." (K7)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek amacıyla öğretmenlere öğrenci değerlendirmesi ve geri bildirim süreçlerinde kullanabilecekleri araçlar konusunda eğitim veriyoruz." (K8)

"Okulumuzda düzenlediğimiz atölye çalışmaları ve seminerler aracılığıyla öğretmenlerin pedagojik becerilerini güçlendirmelerini sağlıyoruz." (K10)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğretmenlerimizin öğrencilere farklı öğrenme deneyimleri sunmalarını teşvik ediyoruz." (K11)

"Öğretmenlerimizin öğrenci merkezli projeler geliştirmelerini desteklemek için gerekli kaynakları sağlıyoruz." (K12)

"Eğitimde yenilikçi uygulamaları değerlendirmek için düzenlediğimiz geri bildirim oturumları ile öğretmenlerimizin gelişimine katkı sağlıyoruz." (K16)

Öğrenci odaklı yaklaşımlar ve destek teması altında; “katılım ve motivasyon, bilim ve teknoloji yarışmaları, çeşitli öğretim materyalleri, bireysel rehberlik ve mentorluk” olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına uygulanan stratejilere yönelik olarak öğrenci odaklı yaklaşımlar ve destek konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğrenci merkezli öğrenmeyi vurgulayan öğretim materyallerini ve ders planlarını teşvik ediyoruz." (K4)

"Okulumuzda öğrencilere yönelik düzenlenen bilim ve teknoloji yarışmalarına katılımlarını teşvik ederek öğrencilerin ilgi alanlarını destekliyoruz." (K5)

"Öğrencilerin öğrenmelerini desteklemek için sınıflarımızda çeşitli öğretim materyallerini kullanmaya teşvik ediyoruz." (K9)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğretmenlerimizin öğrencilere farklı öğrenme deneyimleri sunmalarını teşvik ediyoruz." (K11)

"Okulumuzda düzenlediğimiz etkileşimli sınıf içi etkinlikler aracılığıyla öğrencilerin aktif katılımını teşvik ediyoruz." (K13)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek adına öğretmenlerimize öğrenci motivasyonunu artırmaya yönelik stratejiler öğretiyoruz." (K14)

"Okulumuzda öğrencilere yönelik mentorluk programları oluşturarak öğrencilerin bireysel ilgi alanlarına göre rehberlik hizmeti sağlıyoruz." (K15)

Okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki yaklaşımlarını belirlemede öğretmenle iş birliğinin değerlendirilmesi

Eğitimde yeni yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak okul müdürlerinin görüşlerinin değerlendirildiği bu çalışmanın analiz bölümünde, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden toplanan veriler ele alınmıştır. Görüşme formundaki açık uçlu soruda, öğretmenlere "Yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki düşünce ve yaklaşımlarınızı belirlemeniz açısından, öğretmenlerinizle nasıl iş birliği yapıyorsunuz ve onların bu konuda nasıl bir rol oynamasını bekliyorsunuz?" sorusu yöneltilmiş ve katılımcıların verdiği cevaplar tematik analize tabi tutulmuştur. Bu bağlamda, elde edilen temalar ve kodlar Tablo 4'te detaylı bir şekilde sunulmuştur.

Tablo 4. Okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki yaklaşımlarını belirlemede öğretmenle iş birliğine ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	Katılımcı	f
Öğretmen İş Birliği ve Fikir Alışverişi	Toplantılar ve Fikir Alışverişi	K1, K2, K6, K11	4
	İş Birliği ve Paylaşım	K3, K7, K10, K16	4
	Katılıma teşvik	K2, K5, K0, K11	4
	Geri bildirim ve ihtiyaç odaklı sürekli iyileştirme	K6, K7, K9, K13, K14	5
Profesyonel Gelişim ve Liderlik	Teknoloji ve Profesyonel Gelişim	K4, K8, K14	3
	Liderlik ve Vizyon	K5, K12, K16	3
	Öğrenci Odaklı Yaklaşımlar	K13, K15	2

Tablo 4 incelendiğinde; Okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki yaklaşımlarını belirlemede öğretmenle iş birliğine ilişkin görüşlerinin; "öğretmen iş birliği ve fikir alışverişi, profesyonel gelişim ve liderlik" olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Öğretmen iş birliği ve fikir alışverişi teması altında; "toplantılar ve fikir alışverişi, iş birliği ve paylaşım, katılıma teşvik, geri bildirim ve ihtiyaç odaklı sürekli iyileştirme" olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki yaklaşımlarını belirlemede öğretmenle iş birliğine yönelik olarak, öğretmen iş birliği ve fikir alışverişi konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Öğretmenlerimizle düzenli olarak gerçekleştirdiğimiz toplantılarda, yenilikçi eğitim yöntemleri hakkında fikir alışverişi yaparak onların görüşlerine değer veriyoruz." (K1)

"Okulumuzda öğretmenlerimizin öneri ve projelerini dinleyerek, eğitimde yenilikçi uygulamalara katkı sağlamalarını teşvik ediyoruz." (K2)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğretmenlerimizle iş birliği yaparak, sınıf içi deneyimlerini paylaşımlarını ve birbirlerinden öğrenmelerini sağlıyoruz." (K3)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek adına öğretmenlerle düzenli olarak geri bildirim oturumları düzenliyoruz, bu sayede sürekli iyileştirmeye odaklanıyoruz." (K6)

"Öğretmenlerimizle ortak hedefler belirleyerek, bu hedeflere ulaşmak için birlikte çalışarak eğitimdeki yenilikleri hayata geçiriyoruz." (K7)

"Öğretmenlerimizle yaptığımız toplantılarda, onların ihtiyaçlarını ve önerilerini dinleyerek, eğitimde yenilikçi uygulamalara yönelik stratejiler belirliyoruz." (K9)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğretmenlerimizi farklı disiplinlerden gelen meslektaşlarıyla iş birliği yapmaya teşvik ediyoruz." (K10)

"Öğretmenlerimizle düzenlediğimiz çalıştaylarda, eğitimde yenilikçi yöntemleri tartışarak, bu yöntemleri uygulama konusunda stratejiler geliştiriyoruz." (K11)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek adına öğretmenlerimizin öğrencilerle daha etkileşimli ders materyalleri oluşturmalarını teşvik ediyoruz." (K13)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğretmenlerimizin öğrencilere yönelik özel ihtiyaçlarına odaklanmalarını teşvik ediyoruz." (K15)

Profesyonel gelişim ve liderlik teması altında; "teknoloji ve profesyonel gelişim, liderlik ve vizyon, öğrenci odaklı yaklaşımlar" olmak üzere üç kod bulunduğu görülmektedir. Okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki yaklaşımlarını belirlemede öğretmenle iş birliğine yönelik olarak, profesyonel gelişim ve liderlik konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Öğretmenlerimizle düzenlediğimiz atölye çalışmalarında, yeni eğitim teknolojilerini tanıtıyor ve onların bu teknolojileri etkili bir şekilde kullanmalarını destekliyoruz." (K4)

"Okulumuzda öğretmenlerin liderlik rollerini benimsemelerini teşvik ederek, eğitimde yenilikçi projeleri başlatmalarına olanak tanıyoruz." (K5)

"Eğitimde yenilikçi yöntemlere uygun olarak öğretmenlere düzenli olarak profesyonel gelişim fırsatları sunarak, bilgi ve becerilerini güncel tutmalarını sağlıyoruz." (K8)

"Okulumuzda öğretmenlerimizin eğitimde yenilikçi yaklaşımlar konusunda liderlik rollerini üstlenmelerini destekleyerek, onların vizyonlarını hayata geçirmelerine yardımcı oluyoruz." (K12)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek adına öğretmenlerimizin öğrencilerle daha etkileşimli ders materyalleri oluşturmalarını teşvik ediyoruz." (K13)

"Öğretmenlerimizle düzenlediğimiz odak grup toplantılarında, onların eğitimdeki zorluklarını anlamaya çalışarak, çözüm odaklı stratejiler geliştiriyoruz." (K14)

"Eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek için öğretmenlerimizin öğrencilere yönelik özel ihtiyaçlarına odaklanmalarını teşvik ediyoruz." (K15)

"Öğretmenlerimizle iş birliği içinde çalışarak, onların eğitimdeki yenilikçi uygulamalara katkıda bulunmalarını ve bu konuda liderlik etmelerini bekliyoruz." (K16)

Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar ve desteğe dair katılımcı değerlendirmeleri

Eğitimde yeni yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak okul müdürlerinin görüşlerinin değerlendirildiği bu çalışmanın analiz bölümünde, araştırmacı tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden toplanan veriler ele alınmıştır. Görüşme formundaki açık uçlu soruda, öğretmenlere "Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklara ve desteğe dair düşüncelerinizi paylaşabilir misiniz?" sorusu yöneltilmiş ve katılımcıların verdiği cevaplar tematik analize tabi tutulmuştur. Bu bağlamda, elde edilen temalar ve kodlar Tablo 3'te detaylı bir şekilde sunulmuştur.

Tablo 5. Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar ve desteğe ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	Katılımcı	F
Teknoloji ve Finansal Destek	Teknoloji ve Altyapı Güçlendirmesi	K1, K4, K5,	3
	Finansal Kaynak ve Bütçe Ayrılması	K2, K14	2
	Özelleştirilmiş eğitim materyalleri	K5,K15	2
İş Birliği ve Destek Sistemleri	Öğretmenler Arası İş Birliği ve Paylaşım	K3, K9, K11, K16	4
	Öğrenci Odaklı Değerlendirme ve Geri Bildirim	K10, K12	2
	Mesleki Gelişim ve Uzmanlık Artırma	K7, K13, K14	3
	Motivasyon ve rehberlik desteği	K6, K11	2
	Velilerle iş birliği	K8	1

Tablo 5 incelendiğinde; Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar ve desteğe dair katılımcı görüşlerinin; "teknoloji ve finansal destek, iş birliği ve destek sistemleri" olmak üzere iki tema altında toplandığı görülmektedir. Teknoloji ve finansal destek teması altında; "teknoloji ve altyapı güçlendirmesi, finansal kaynak ve bütçe ayrılması, özelleştirilmiş eğitim materyalleri" olmak üzere üç kod bulunduğu görülmektedir. Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar ve desteğe yönelik olarak teknoloji ve finansal destek konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğretmenlere düzenli olarak teknoloji ve pedagoji eğitimleri sağlanmalıdır." (K1)

"Okulumuzda yenilikçi eğitim uygulamalarını desteklemek için yeterli finansal kaynak sağlanmalı ve öğretmenlere bu konuda bütçe ayrılmalıdır." (K2)

"Okulumuzun teknolojik altyapısının güçlendirilmesi ve öğretmenlere gerekli donanım ve yazılım desteğinin sağlanması, yenilikçi uygulamaların etkili bir şekilde kullanılmasını destekler." (K4)

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı olabilmesi için öğretmenlere, öğrenci ihtiyaçlarına uygun olarak özelleştirilmiş eğitim materyalleri ve kaynaklar sağlanmalıdır." (K5)

"Okulumuzda eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğretmenlere yönelik düzenli olarak güncel araştırmalara erişim imkanı sunulmalıdır." (K14)

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı olabilmesi için öğretmenlere öğrenci ihtiyaçlarına uygun olarak kişiselleştirilmiş öğrenme materyalleri sağlanmalıdır." (K15)

İş birliği ve destek sistemleri teması altında; "öğretmenler arası iş birliği ve paylaşım, öğrenci odaklı değerlendirme ve geri bildirim, mesleki gelişim ve uzmanlık artırma, motivasyon ve rehberlik desteği, velilerle iş birliği" olmak üzere beş kod bulunduğu görülmektedir. Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar ve desteğe yönelik olarak iş birliği ve destek sistemleri konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların hayata geçirilmesi için öğretmenler arasında iş birliği ve bilgi paylaşımını teşvik etmek adına düzenli toplantılar düzenlenmelidir." (K3)

"Okulumuzda eğitimde yenilikçi uygulamaların etkili bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğretmenlere yönelik düzenli olarak motivasyon ve rehberlik desteği sağlanmalıdır." (K6)

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı olabilmesi için öğretmenlerin sürekli olarak mesleki gelişimlerini destekleyen programlara katılımları teşvik edilmelidir." (K7)

"Okulumuzda yenilikçi eğitim uygulamalarının başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için velilerin de bu sürece aktif bir şekilde dahil edilmesi ve desteklenmesi önemlidir." (K8)

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı olabilmesi için okul yönetimi olarak öğretmenlere zaman ve alan sağlanmalıdır, bu da deneme-yanılma süreçlerine olanak tanır." (K9)

"Okulumuzda yenilikçi eğitim uygulamalarının başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğrenci merkezli değerlendirmeler ve geri bildirimlerin düzenli olarak yapılması önemlidir." (K10)

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı olabilmesi için öğretmenler arasında mentorluk programları oluşturularak deneyim paylaşımı ve destek sistemi oluşturulmalıdır." (K11)

"Okulumuzda yenilikçi eğitim uygulamalarının başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğretmenlerin öneri ve projelerine yönelik bir değerlendirme mekanizması oluşturulmalıdır." (K12)

"Eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı olabilmesi için öğretmenlere çeşitli konularda uzmanlıklarını artırmaları için destek ve teşvik sağlanmalıdır." (K13)

"Okulumuzda eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğretmenlere yönelik düzenli olarak güncel araştırmalara erişim imkanı sunulmalıdır." (K14)

"Okulumuzda yenilikçi eğitim uygulamalarının başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğretmenlerin liderlik rollerini üstlenmeleri teşvik edilmeli ve bu süreçte desteklenmelidir." (K16)

Sonuç ve Tartışma

Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak okul yöneticilerinin görüşlerinin incelendiği çalışmada elde edilen sonuçlar şöyledir.

Bu çalışma, eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine dair okul yöneticilerinin deneyim ve görüşlerini ele almaktadır. Elde edilen sonuçlara göre, okul yöneticileri tarafından belirlenen iki temel tema "ihtiyaç odaklı projeler ve uygulamalar ile teknoloji ve iş birliği odaklı yaklaşımlar" olarak ortaya çıkmıştır. İhtiyaç odaklı projeler ve uygulamalar temasında, öne çıkan kodlar arasında kişiselleştirilmiş eğitim projeleri, profesyonel gelişim fırsatları, farklı öğrenme deneyimleri sunma ve dijital beceriler kazandırma bulunmaktadır. Diğer temada ise teknoloji ve iş birliği odaklı yaklaşımlar altında, Teknoloji Tabanlı Öğrenme Araçları, İş Birliği ve Paylaşım Kültürü, Değerlendirme ve İyileştirme Süreçleri, Velilerle İş Birliği gibi kodlar öne çıkmaktadır. Bu sonuçlar, eğitimdeki yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesinde okul yöneticilerinin çeşitli önceliklere odaklandığını göstermektedir. Benzer şekilde, Benavides ve diğerleri (2020) tarafından yapılan bir çalışmada da okul yöneticilerinin eğitimde öncelik verdikleri konuların belirlenmesine dair benzer bulgular ortaya konmuştur. Her iki çalışma da, özellikle teknolojinin eğitimde nasıl kullanılacağı ve iş birliği odaklı yaklaşımların önemi gibi temel konulara vurgu yapmaktadır. Asbari ve ekibi (2020) tarafından yapılan başka bir araştırma, ihtiyaç odaklı projelerin ve kişiselleştirilmiş eğitim projelerinin eğitimdeki etkisini incelemiştir. Bu çalışma, mevcut çalışmanın bulgularıyla paralellik göstererek, okul yöneticilerinin öğrencilere özel eğitim fırsatları sağlama ve onlara çeşitli öğrenme deneyimleri sunma konusundaki önceliklerini desteklemektedir. Her iki çalışma da, eğitimdeki yenilikçi yaklaşımların başarılı bir şekilde uygulanması için ihtiyaç odaklı stratejilerin önemine vurgu yapmaktadır. Sonuç olarak, bu çalışma Benavides ve Asbari'nin çalışmalarıyla uyumlu bir şekilde okul yöneticilerinin eğitimdeki yenilikçi yaklaşımlar konusundaki önceliklerini ve stratejilerini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Bu benzer bulgular, eğitimde yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi konusundaki genel anlayışı güçlendirmekte ve ilgili alandaki diğer çalışmalara yol gösterici olmaktadır.

Çalışmada vurgulanan, okul yöneticilerinin eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve desteklemek adına uyguladıkları stratejilere dair görüşler, önemli bir perspektifi sunmaktadır. Bu stratejiler, öğretmen profesyonel gelişimi ve paylaşım ile öğrenci odaklı yaklaşımlar ve destek temaları altında toplanmıştır. Öğretmen profesyonel gelişimi ve paylaşım teması, kişiselleştirilmiş eğitim projeleri, profesyonel gelişim fırsatları, farklı öğrenme deneyimleri sunma ve dijital beceriler kazandırma gibi dört temel koda odaklanmıştır. Öğrenci odaklı yaklaşımlar ve destek teması ise, katılım ve motivasyon, bilim ve teknoloji yarışmaları, çeşitli öğretim materyalleri, bireysel rehberlik ve mentorluk gibi dört önemli koda odaklanmıştır. Bu sonuçlar, eğitimde yenilikçi yaklaşımları desteklemek adına uygulanan stratejilerin, öğretmen ve öğrenci odaklı unsurlara dikkat çektiğini göstermektedir. Mukhamedov ve ekibi (2020) tarafından yapılan bir çalışma, özellikle öğretmen profesyonel gelişimi ve paylaşımın eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesinde kritik bir faktör olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda, çalışmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir. Kumari ve diğerleri (2019) tarafından gerçekleştirilen bir başka araştırma da, öğrenci odaklı yaklaşımların ve destek stratejilerinin eğitimde inovasyonu desteklemedeki etkilerini incelemiştir. Bu çalışma, özellikle katılım ve motivasyon, çeşitli öğretim materyalleri kullanımı gibi faktörlerin eğitimdeki yenilikçi yaklaşımları güçlendirebileceğini vurgulamıştır. Dolayısıyla, bu iki çalışma ile yapılan karşılaştırmalar, eğitimde yenilikçi yaklaşımların desteklenmesine dair benzer eğilimleri ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, bu çalışmanın bulguları, Mukhamedov ve

Kumari'nin araştırmaları ile paralellik göstererek, öğretmen ve öğrenci odaklı stratejilerin eğitimde yenilikçi yaklaşımları teşvik etmede etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu benzerlikler, eğitimde yenilikçilik alanındaki genel anlayışı güçlendirmekte ve bu konuda daha fazla araştırma yapma ihtiyacını vurgulamaktadır.

Çalışmada vurgulanan, okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemleri konusundaki yaklaşımlarını belirlemede öğretmenle iş birliğine ilişkin görüşleri, iki temel tema altında öne çıkmıştır: "öğretmen iş birliği ve fikir alışverişi" ile "profesyonel gelişim ve liderlik". Öğretmen iş birliği ve fikir alışverişi teması, toplantılar ve fikir alışverişi, iş birliği ve paylaşım, katılıma teşvik, geri bildirim ve ihtiyaç odaklı sürekli iyileştirme gibi dört koda odaklanırken, profesyonel gelişim ve liderlik teması, teknoloji ve profesyonel gelişim, liderlik ve vizyon, öğrenci odaklı yaklaşımlar olmak üzere üç koda odaklanmıştır. Bu sonuçlar, okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemlerini benimsemelerinde öğretmenlerle iş birliği ve etkileşimin önemine vurgu yapmaktadır. Manea'nın (2015) yaptığı bir çalışma, okul liderlerinin öğretmen iş birliği ve fikir alışverişi üzerinde durarak, bu etkileşimin okul kültürü ve eğitimdeki yeniliklerin başarılı bir şekilde uygulanması üzerindeki etkilerini incelemiştir. Bu bağlamda, bu çalışmanın bulguları ile Manea'nın çalışması arasında benzerlikler görmek mümkündür. Ayrıca, Kenny'nin (2002) liderlik ve profesyonel gelişim üzerine yaptığı araştırma da, okul müdürlerinin bu konulardaki rol ve etkileşimlerini ele almıştır. Özellikle, bu çalışma, teknolojinin liderlik ve profesyonel gelişim süreçlerine nasıl entegre edilebileceğini ve öğrenci odaklı yaklaşımların nasıl desteklenebileceğini vurgulamıştır. Bu noktada, çalışmanın bulguları ile Kenny'nin araştırması arasında da benzerlikler bulunmaktadır. Sonuç olarak, bu çalışmanın sonuçları, önceki araştırmacıların bulguları ile uyum içinde olduğunu göstermektedir. Öğretmen iş birliği, profesyonel gelişim, liderlik ve teknoloji entegrasyonu gibi temel temalar, okul müdürlerinin yenilikçi eğitim yöntemlerini benimsemelerinde kilit rol oynayan unsurları ortaya koymaktadır. Bu benzerlikler, eğitim liderlerinin bu alanlarda odaklanmalarının eğitimdeki başarıyı artırabileceğini göstermektedir.

Çalışmada ortaya çıkan bulgulara göre, eğitimde yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde hayata geçirilmesi için katılımcı görüşleri iki temel tema altında incelenmiştir: "teknoloji ve finansal destek" ile "iş birliği ve destek sistemleri". Teknoloji ve finansal destek teması altında, teknoloji ve altyapı güçlendirmesi, finansal kaynak ve bütçe ayrılması, özelleştirilmiş eğitim materyalleri gibi üç ana koda odaklanılmıştır. İş birliği ve destek sistemleri teması altında ise, öğretmenler arası iş birliği ve paylaşım, öğrenci odaklı değerlendirme ve geri bildirim, mesleki gelişim ve uzmanlık artırma, motivasyon ve rehberlik desteği, velilerle iş birliği gibi beş ana kod belirlenmiştir. Bu sonuçlar, eğitimde yenilikçi uygulamaların etkili bir şekilde hayata geçirilmesi için gereken kaynaklar ve destek sistemlerine dair katılımcı görüşlerini yansıtmaktadır. Mukhamedov ve ekibi (2020) tarafından yapılan bir araştırma, özellikle teknoloji ve finansal destek konularında okulun ihtiyaçlarına odaklanmanın, eğitimde yenilikçi uygulamaların sürdürülebilirliği açısından önemli olduğunu vurgulamıştır. Bu bağlamda, bu çalışmanın bulguları ile Mukhamedov'un çalışması arasında benzerlikler görmek mümkündür. Ayrıca, Kumari ve diğerleri (2019) tarafından gerçekleştirilen bir başka araştırma da, iş birliği ve destek sistemlerinin eğitimdeki yenilikçi uygulamalara nasıl katkı sağlayabileceğini ele almıştır. Özellikle öğretmenler arası iş birliği, öğrenci odaklı değerlendirme ve velilerle iş birliği gibi faktörlerin, eğitimdeki yenilikçi uygulamaların başarılı bir şekilde uygulanmasında önemli olduğunu ortaya koymuştur. Bu noktada, bu çalışmanın bulguları ile Kumari'nin araştırması arasında da benzerlikler bulunmaktadır.

Öneriler

Eğitimde yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesine yönelik olarak öğretmen yöneticilerine öneriler:

- Öğretmenlerin profesyonel gelişim programlarına katılarak, liderlik becerilerini ve yenilikçi eğitim stratejilerini güçlendirmeleri sağlanmalıdır.
- Öğretmenler, kendi aralarında inovasyonu teşvik etmeli ve yaratıcı fikirlerini değerlendirerek uygulamaya geçirmelerine destek olunmalıdır.
- Yöneticiler, öğretmenlere eğitimde teknolojiyi etkin bir şekilde nasıl kullanacakları konusunda rehberlik etmeli ve gerekli eğitim kaynaklarını sağlamalıdır.
- Yöneticiler, öğretmenler arasında iş birliği ve bilgi paylaşımını teşvik etmek adına düzenli toplantılar ve platformlar düzenlemelidir.
- Yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi aşamasında öğretmenlere mentorluk yaparak rehberlik ederek, ihtiyaç duydukları destekler sağlanmalıdır.
- Yöneticiler, öğretmenlere proje tabanlı çalışmalar ve etkileşimli öğrenme yöntemleri konusunda rehberlik ederek öğretim yöntemlerini çeşitlendirmelerini teşvik etmelidir.
- Yenilikçi uygulamaların etkisini değerlendirmek ve sürekli olarak iyileştirmek için öğretmenlere düzenli olarak geri bildirim sağlanmalıdır.
- Yöneticiler, öğretmenlere öğrenci merkezli öğretim yöntemlerini benimsemeleri konusunda rehberlik ederek, öğrenci katılımını artırmaya odaklanmalarını sağlamalıdır.
- Okul yönetimi ile iş birliği yapılarak, öğretmenlere eğitimde yenilikçi yaklaşımlar için gerekli kurumsal destek ve kaynaklar sağlanmalıdır.
- Yöneticiler veli toplantıları ve topluluk etkinlikleri aracılığıyla velileri eğitimdeki yenilikçi yaklaşımlar konusunda bilgilendirmeli ve onların desteğini kazanmalıdır.

Referans

- Asbari, M., Purwanto, A., Ong, F., Mustikasiwi, A., Maesaroh, S., Mustofa, M., ... & Andriyani, Y. (2020). Impact of hard skills, soft skills and organizational culture: Lecturer innovation competencies as mediating. *EduPsyCouns: Journal of Education, Psychology and Counseling*, 2(1), 101-121.
- Aşkar, P. (2003). Eğitimde teknoloji kullanımı. *12. Eğitim Bilimleri Kongresi*. 15-18 Ekim.
- Baş, T., ve Akturan, U. (2017). *Sosyal bilimlerde bilgisayar destekli nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Benavides, L. M. C., Tamayo Arias, J. A., Arango Serna, M. D., Branch Bedoya, J. W., & Burgos, D. (2020). Digital transformation in higher education institutions: A systematic literature review. *Sensors*, 20(11), 3291.
- Bruce, B. C., Peyton, J. K., & Batson, T. W. (1993). *Network-based Classrooms: Promises and Realities*, New York: Cambridge University Press.
- Buyruk, H. (2018). Gelişen teknolojiler, değişen işgücü ve eğitim. *OPUS -Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8 (14), 599-632
- Cepni, S. (2010). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Akademi Kitabevi
- Elçi, Ş. (2009). *İnovasyon: Kalkınmanın ve Rekabetin Anahtarı*. Ankara: Technopoli

- Kenny, J. (2002). Managing innovation in educational institutions. *Australasian Journal of Educational Technology*, 18(3).
- Kumari, R., Kwon, K. S., Lee, B. H., & Choi, K. (2019). Co-creation for social innovation in the ecosystem context: The role of higher educational institutions. *Sustainability*, 12(1), 307.
- Kurtuluş, M. F. (2012). *Eğitimde İnovasyon: Öğretmen ve Öğrencilerin İnovasyona Bakışı ve Yeterliliğinin Sorgulanması*. Yüksek Lisans Tezi. Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Manea, A. D. (2015). Innovation in the management of educational institutions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 209, 310-315.
- Mukhamedov, G., Khodjamkulov, U., Shofkorov, A., & Makhmudov, K. (2020). Pedagogical education cluster: content and form. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 1(81), 250-257.
- OECD (2016), *Innovating Education and Educating for Innovation: The Power of Digital Technologies and Skills*, OECD Publishing, Paris.
- Purwanto, A. (2020). Effect of hard skills, soft skills, organizational learning and innovation capability on Islamic University lecturers' performance. *Systematic Reviews in Pharmacy*.
- Sack, R. (2008). A typology of educational reforms. *Prospects*, 11(1), 37–53
- Türk Dil Kurumu. Büyük Sözlük. Temmuz 9, 2014 tarihinde Türk Dil Kurumu: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.53bd535763cd71.71519277 adresinden alındı
- Wertsch, J. (1998). *Mind as Action*, NY: Oxford University Press.
- Westera, W. (2005). Beyond functionality and technocracy: Creating human involvement with educational technology. *Educational Technology & Society*, 8(1), 28–37.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 11. Baskı, Ankara: Seckin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research. Design and methods* (5th Edition). Thousand Oaks, California: Sage Pub.